

vitama, ja kus tema suur lammel terra labmasu libutas, seal oli sinine furi ilka nii selge, et veel mitu päeva pärast Matsi wiis määratu jämedat sõrme mõis ära lageda. Dõl-
dasje ilka, et kirjajõna ei mõju nii kui suusõna, — mõis
olla, aga kui ta nii selgeste ja nähtawalt saab näha sõde
kirjutud nagu Mats seda mõistis toimetada, siis ilka teeb
inimese veel tähtsargemaks kui suusõna. Seda oli mõisa
wõllatunmade waimude ja pahurate poiste lildas selgeste
näha. Need kes teda enne oma mõngutanniks ja tuonarriks
olirad pidanud, hakkasirad talt märta lugu pidama, ja kui
sellelgi temaga midagi oli õiendoda, see tegi seda ilka nii,
et mõni hea waks maad mõni uks, aed mõni weelomr
tema ja Matsi rusika wabel oli, et ta mitte ei ulatanud
kirjutama. Ka wõnloomadli teadsiwad ja tundsiwad Matsi
kirjutuskunsti. Del ta küll nende wasta mitte polnud,
Matsil oli selleks liiga pehme süda, aga kui mõni hobune
mõni weis wastifusis hakkas, no siis ilka sai wõpsu, mis
mõnel ajal maksis mäletada. Inhtus wõhest, kui Mats
nädalate laupa mõisas oli, et waimud mõisa hooõtega lirku
lasti. Wõeti siis wiimati Mats ilka hea meelega lutsariks,
tema mõistis loomadega õmber käia ja kui Mats rullis
oli, siis polnud enam piitsa waja laasa wõtta, hobused
traawisiwad muidugi, mis rõõm aina näha.

Sai pois nii aasta wiiteteistkümmeliseks, seal tahtis
wali isa poisile ka wäikest meele head teha. Siitamaani oli
isa alati terawa silmaga selle üle walwanud, et poisil mitte
uhtuse juur südames tärkama ei hakka. Ka riiete peolt
pidas ta poisil õige pingul, nõnda polnud Mats veel oma
wiiteteistkümmne aasta sees mitte saapameheks saanud, „põst-
lad poisile head küll“, oli isa ilka ütelnud, kui wana tädi,
üks hea südamega wana tüdruk, kes Matsil kadunud ema
asemel oli, wõhest ka sest oli juttu teinud, et „teistel lüla-
jõmpilatel saapad, meie Matsil pole ühti.“ Mats ise ei
pannud niisugusest wälisest asjast palju tähelegi. Ta oli
harjunud seda alati heaks arwama, mis isa ütles ning
seadis, muud kui liig sage lõmmimine selja peale ja sinna
ligilorda, see wõhest pani ta mõtlema ning selle mõtlemise

wili oli, et ta isa enam kartis kui armastas. Kuid isa ka
armastust ei pärinudli waid aina kartust ning nõnda sai-
wad nad launis hästi üksteisega lorda. Jäl oli waja
mõisa sillawooriga linna minna, ning et üks tee ja fals
aeja oleks, siis pani ta teise ree peale mõne kott odre ja
poisi otse, et see ka lorrals linna näha saaks. Enne aga
lasti ta wana tädi poisile tulined talused püksid õmmelda.
Tädi, kes Matsi wäga armastas ja hellitas, oli juba juwel
nagu aimanud, et poisil talwe iseäralikku uhtet arlide latet
waja ning oli selle tarbeks ise lõige suure hästi linu kadwa-
tanud. Ka teadis tädi, et walge riie mitte nii talwe lund-
miks ei lõlba, ning siis oli tal targu wälja arwata, mis-
sugune wärw ka lõige mõnustam ja odawam oleks. Mii-
suguseid mõtteid täis, käis ta juwel sagedaste lülaõitodega
nõuu pidamas. Kas ta pidi riide sinipõtti kostma, wärw
oli ju hea, aga pisut tebar teha. Rõbaramusta ja lera-
leort oleks mõinud ka wäga hästi tarwitada ja peaaegu eht
olekski tädi poisile mustad püksid muretsenud, aga üks küla
eit ütles, et see ei käia mitte hästi lorku, kui mustad sukad
ju muidugi ja nõud veel mustad püksid ka — sin waja
wabele nimetada, et tädi nõuu oli Matsile sintpüksid teha,
nagu lõil lülas lundsiwad — „talurõjad muste püksi üle
pea ei lanna“, ütles küla eit weel jutu lõpetusel, „need on
saste asjad.“ Aga kuda oleks lugu kui poisile punased
püksid teeks? „Kus ka selle lülruga läbed?“ küsis teine
lahke küla eit ja wälse Ranni lõrwas tõmmas rätiku silme
ette. „Punased püksid poisile! Reid õmbleb ju isa tolle
muidugi sagedaste küllalt. Lase aga punane jäeda. Ja
laupmehel pole praegu punast püundli, sellest wärwi teed.
Nõud peab hoopis üks punane wärwi pulber tulema, le
tont teab, luda sellega wärwitakse. Onu kui weel edespädi
tütarlastele punaseid seelikuid saame, hakka nõud weel pois-
tele punaseid püksi ka tegema!“

Tädi jäi ju üena lurrats. Üks wärw ei lõlwanud,
teine polnud hea, kolmas polnud saada ja wärwi redel
hakkas ju otse lõppema, sest sell ajal weel nii lõil wärwi
ei tuntud nagu praegu. Rõil pruunid ja hallid, lillad ja